

תרופת סבתא לדוקיום

שיתוף פעולה מחקרי יהודי-פלסטיני בודק את התרומה של הצמחייה הימית-תיכונית למטרות רפואה וקוסמטיקה • בין השאר בודקים הסטודנטים אם תרופות סבתא אכן עובדות • "יש לפרויקט ערך מוסף של דוקיום", הם אומרים

תום שחר

תנאי מעבדה: במסגרת פרויקט מחקר בינלאומי, סטודנטים מהמ"כללה האקדמית הרסה בירושלים וסטודנטים מהרשות הפלסטינית מאתרים יחד צמחים ימית-תיכוניים בעלי פוטנציאל לשימוש בתעשיית התרופות והקוסמטיקה. הפרויקט, שנקרא 'Bio-Xplore', חוקר את המגוון העשיר של הצמחייה באגן הים התיכון. למיזם שותפים כמה מוסדות מחקר, ביניהם אחד משתי הרשות הפלסטינית. הסטודנטים, ערבים ויהודים גם יחד, חקרו בהנחייתה של ד"ר גילי יוסף צמחים שגדלים בישראל מצפונה ועד דרומה. הם אספו את הצמחים ובודקו אם יש להם סגולות ריפוי למחלות אלה ואחרות, כפי שנהגו להאמין במשך שנים רבות. התקווה: להפוך את 'תרופת הסבתא' למדע אמיתי.

"התחלתי בפרויקט בתור סטודנט בהרסה ועשיתי את עבודת הגמר שלי במסגרת המ"חקר. זו הפעם הראשונה שלוקחים את הידע המסורתי על תרופות סבתא ומעמידים אותו למבחן במעבדה ככלים מדעיים מבוקרים. חלק מהתופעות שקיבלנו תאמו את הידע שהיה, חלקן הפריכו את המסורות וחלק מהן תוצאות היו חדשות לגמרי", מספר עומרי דואייב, סטודנט המשתתף במיזם.

דואייב במעבדה | צילום: דוברות מכללת הרסה

"החידוש הגדול במחקר היה שכל השיטות והמברקים פותחו כדי לבדוק כמויות גדולות של צמחים, ולא צמחים בודדים כפי שהיה נהוג עד עכשיו", הוא מוסיף. "בשנה אחת

הצלחנו לבדוק למעלה מאלף צמחים. גילינו למשל שעלים של עץ האלה הארצישראלי הם חומר אנטי-פטריוטי. בהמשך זה יוכל להיות חידוש רפואי של ממש".

דואייב (29) הפך להכרם הטוב של שני אחים תושבי קלנסווה, אחמד ומהמור אבו ראס שלומדים ביוטכנולוגיה במכללת הרסה. האחים נבחרו להשתתף כחוקרים בפרויקט שממומן בידי האיחוד האירופי.

"שיתוף הפעולה היה אמיתי, ולא קלישאה כמו שאומרים בדרך כלל. חלק מהסטודנטים היהודים אפילו נסעו לשכם וראו את התוצאות של המכון שם. המתח הבלתי נראה הזה שמדברים עליו בירושלים לאחרונה לא הרגש אצלנו", מוסיף דואייב. "מבחינתנו זה רגיל לעבוד יחד. העובדה שהם ערבים לא משנה כלום. לדעתי יש לפרויקט גם ערך מוסף ברמת הרוקיום, מעבר לתוצאות הטובות".

גם אחמד אברראס לא חש שום מתח במהלך העבודה. "עבדנו יחד, צחקנו יחד, אכלנו יחד – בהיים לא הרגשנו בגזענות בינינו", הוא אומר. "אני ואחי לא עושים את ההפרדה הזו בין יהודי לערבי".

פרויקט 'Bio Xplore', בראשותם של נשיא המכללה פרופ' ברטולד פרידלנדר וד"ר יוסף, זכה כבר בתמיכה של כשני מיליון יורו מהאיחוד האירופי במסגרת תוכנית לשיתוף פעולה בין אזורים שונים השוכנים לחופי הים התיכון. זו הפעם הראשונה שמכיללה אקדמית בישראל זכתה להוביל פרויקט בתוכנית הזו.